

EMÓCIE - ÚVOD

Emócie, zložky, pojmy

Emócie – komplexné procesy

Pät' zdrojov výskumu emócií:

- Expresie
- Neurofyziologické prejavy
- Subjektívne prežívanie
- Hodnotenie
- Emócie ako sociálne akty

Neurofyziologické prejavy

Čo môžeme merať?

- vodivosť kože
- tep srdca
- zmeny v srdcovej činnosti (EKG)
- zmeny v dýchaní
- zmeny v aktivite mozgu (EEG)

Subjektívne prežívanie - pocity

Pocity ťažko zdieľateľné, ťažko merateľné

Popisujeme ich slovami

Emócie a hodnotenie

Základné tézy

- Každá emócia súvisí s hodnotením
- Nie každé hodnotenie je vedomé
- Ak prehodnotíme situáciu, zmení sa aj emócia

Emócie ako „spoločenské hry“

**Významná časť nášho
emocionálneho
prežívania
a správania súvisí
s naším sociálnym
okolím**

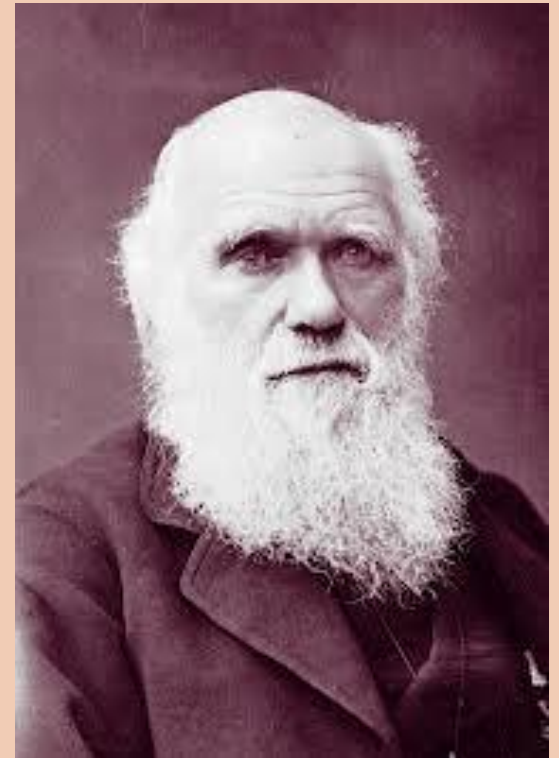
**Emócie sú
významnou súčasťou
sociálneho správania**

Stručná história výskumu emócií

„The Expression of *Emotions* in Man and Animals.“

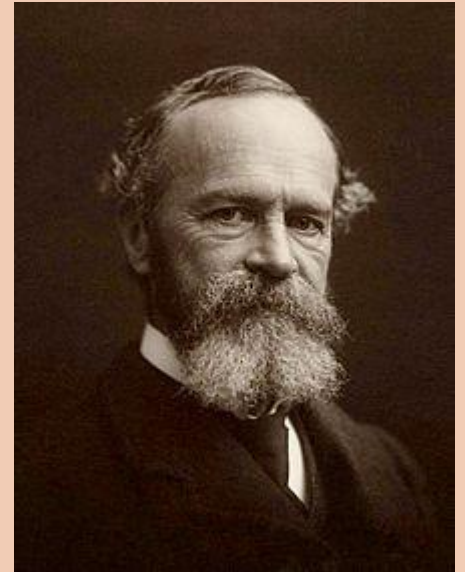
Charles Darwin

Stručná história výskumu emócií

“We don't laugh because we're happy -- we're happy because we laugh.”

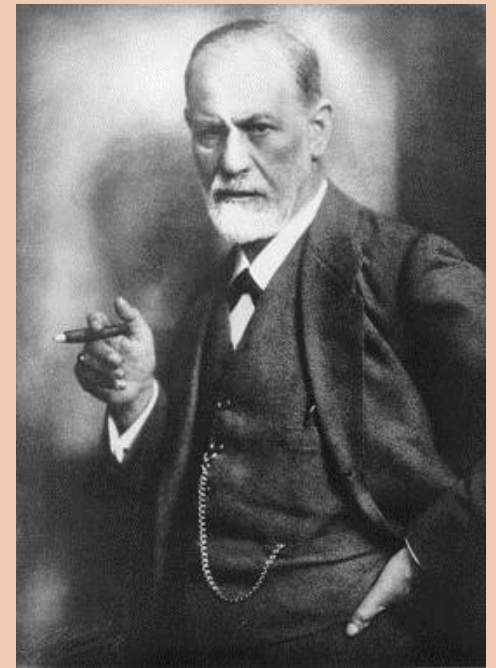
William James

Stručná história výskumu emócií

Práca s emóciami v psychoterapii (psychoanalýze)

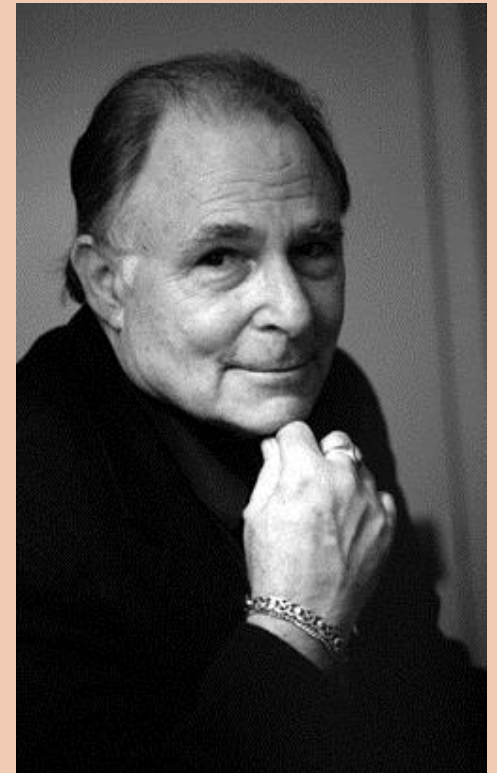
Sigmund Freud

Stručná história výskumu emócií

„The Expression of *Emotions* in Man and Animals.“

Paul Ekman

Stručná história výskumu emócií

Emócie ako sociálne konštrukty

Jean Briggs

Catherin Lutz

Rom Harré

Stručná história výskumu emócií

Emócie a kognície

Gordon Bower

...

John Teasdale

Kognitívna teória emócií

Stanley Schachter a Jerome Singer

(veľmi populárny experiment a veľa interpretácií resp. aj dezinformácií)

- Emócia je výsledok zhodnotenia („labeling“) situácie, ak sa hodnotenie mení, mení sa aj emócia
- Ak nemáme vysvetlenie pre situáciu, nebudeme fyziologický stav prežívať ako emóciu
- Fyziológia je teda sprievodný jav emócie ale neurčuje typ emócie (podaná injekcia adrenalínu)

Stručná história výskumu emócií

Emócie sú následkami zhodnotení situácie

Richard Lazarus

Appraisal teórie emócií

Stručná história výskumu emócií

Neurovedy

Michael Gazzaniga

Richard Davidson

Joseph Le Douarin

Jaak Panksepp

Antonio Damasio

...

Emócie – príbuzné pojmy

- **Afekt**
- **Nálada**
- **Cit**
- **Vášeň**
- ...

Emócie – časová os

expresia

afekt

nálada

cítý

temperament

sekundy,

minúty

hodiny

dni

týždne

mesiace roky

Nasledujú:

- Emócie v sémanticko-afektívnom priestore
- Emócie a ich výrazy